

Examenul național de bacalaureat 2021

Proba E. d)

Psihologie

Testul 6

Profilul umanist din filiera teoretică, profilul servicii din filiera tehnologică și toate profilurile și specializările din filiera vocațională, cu excepția profilului militar

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

Scriți pe foaia de examen litera corespunzătoare răspunsului corect, pentru fiecare dintre situațiile de mai jos. Este corectă o singură variantă de răspuns.

1. Imaginea senzorială este:
 - a. complexă și schematică
 - b. simplă și primară
 - c. simplă și secundară
 - d. secundară și schematică
2. Dacă simultan avem o imagine despre culoarea, forma și miroslul unei flori, avem o:
 - a. perceptie
 - b. senzație
 - c. reprezentare
 - d. imaginație
3. Reprezentarea însușirilor fizice ale unei persoane implică preponderent:
 - a. atenția
 - b. limbajul
 - c. memoria
 - d. voința
4. Un adolescent care afirmă că are nevoie de o tabletă performantă, își exprimă o trebuință:
 - a. secundară
 - b. a cărei nesatisfacere îi periclitează în mod cert integritatea fizică
 - c. primară
 - d. imposibil de satisfăcut
5. Rolul de comunicare al expresiilor emotionale presupune:
 - a. influențarea conduitei altora în vederea săvârșirii unor acțiuni
 - b. autoreglarea în vederea adaptării
 - c. a da naștere unor stări afective colective
 - d. a face cunoscută în exterior starea afectivă trăită de o persoană
6. Capacitatea unei persoane de a-și concentra simultan atenția asupra a doi sau mai mulți stimuli se numește:
 - a. distributivitate
 - b. concentrare
 - c. stabilitate
 - d. sugestibilitate
7. Andrei este recunoscut de colegii săi ca fiind tenace, capabil să-și mențină efortul voluntar atât timp cât este necesar pentru atingerea scopului fixat. Prin urmare, Andrei este:
 - a. prompt
 - b. independent
 - c. perseverent
 - d. mobil

8. Ca element stabil al conduitei unei persoane, ceea ce o caracterizează și o diferențiază de o altă persoană, personalitatea:
- se formează începând cu vîrstă școlarității, sub influența educației formale
 - este nativă, fiind o setare genetică
 - se formează începând de la naștere
 - debutează în adolescentă, odată cu începutul procesului de maturizare
9. Mircea este pasionat de echitație și are tendință constantă de a o practica. Din punct de vedere motivational, plăcerea de a face echitație este:
- o convingere
 - un interes
 - o trebuință organică
 - o trebuință materială
10. Andreea aflat că a luat locul I la concursul de șah organizat de școala sa. Bucuria resimțită este considerată:
- sentiment
 - pasiune
 - emoție
 - dispoziție

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

A.

În coloana din stânga sunt enumerate operații ale gândirii, iar în coloana din dreapta sunt numerotate enunțuri adevărate referitoare la acestea. Scrieți pe foaia de examen asocierile corecte dintre fiecare literă din coloana din stânga și cifra corespunzătoare din coloana din dreapta.

a. Comparația	1. Operația de descompunere, în minte, a unui obiect în elementele sale componente și de apreciere a semnificației fiecărui element în cadrul întregului.
b. Generalizarea	2. Constă în reconstituirea, în minte, a unui obiect întreg, din elementele sau însușirile sale, date izolat.
c. Analiza	3. Presupune evidențierea, pe plan mintal, a asemănărilor și a deosebirilor esențiale ale obiectelor și fenomenelor pe baza unui criteriu.
d. Sinteză	4. Operația de reținere, pe plan mintal, a anumitor trăsături fundamentale ale obiectelor și neluarea în considerare a altora, considerate secundare.
	5. Operația de extindere a însușirilor unui obiect asupra unei categorii de obiecte.

12 puncte

B.

Citiți, cu atenție, textul de mai jos:

„Imaginația nu este decât fructul memoriei noastre.” (Pierre Bonnard)

Pornind de la textul dat, răspundeți următoarelor cerințe:

- Mentionați două procese psihice la care face referire, în mod explicit, textul. **4 puncte**
- Precizați trei caracteristici ale unuia dintre procesele menționate la punctul 1. **6 puncte**
- Construiți un exemplu prin care să ilustrați una dintre formele imaginației. **4 puncte**
- Argumentați, în aproximativ cinci rânduri, utilitatea uitării. **4 puncte**

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

Cititi, cu atenție, următorul text:

Mircea Eliade este cea mai puternică, mai tenace și mai captivantă energie autoconstructivă din cultura română. Sigur, multe au fost personalitățile care au avut din copilărie conștiința propriei valori și viziunea împlinirii lor sociale, profesionale, politice etc. însă nimeni nu s-a mai forjat și cizelat cu atâtă luciditate și insistență, cu atâtă siguranță. [...]

La un capăt de biografie, elevul de 15 ani care umple sute de pagini cu întâmplări și cazuistică adolescentină, conștient că demiurgul din el este dator să însuflăescă literar lumea... La celălalt capăt, savantul respectat, despre care, scria Noica în „Vremea” din 5 decembrie 1929: „e un om care a trăit, care trăiește, care lovește ideile, pentru a suferi de replica lor brutală, care se agasează spiritual, zdruncinându-și și menținându-și totuși un echilibru, prăbușindu-se și crescând. Niciodată un cuget de aici n-a simțit mai aproape minunea experienței plurale și indisciplinate. I-a plăcut să se joace ideal, să se distrugă prin chin, să încerce și să se aventureze.” [...] A fost liantul unei generații și nu doar simbolul ei.” [...]

În sfârșit, între omul absolut și omul „fără destin” există o întreagă ierarhie de polarități. Ei bine, pentru toate, cheia o constituie „Romanul adolescentului miop”. Aici se află în starea cea mai pură și mai limpede exprimată suma de contrarii-în-armonie care compun personalitatea lui Eliade: „Mă simțeam superior tuturor colegilor mei, căcar pentru enormul efort pe care-l cheltuiam pentru a-mi lărgi și adânci cultura [...] Dar eram mai mult decât atât.

Mă aflam în plină criză de pubertate, mă descopeream în fiecare dimineață mai urât, mai stângaci, descopeream, mai ales la întâlnirile cu fete de vîrstă mea, cât sunt de timid și de neatrăgător, în comparație cu unii din prietenii mei. Criza aceasta a mers agravându-se până la sfârșitul liceului. Probabil că datorită ei n-am mai ajuns să termin romanul. La un moment dat, am simțit că nu mai pot scrie decât la persoana I, că orice fel de literatură, în afară de cea direct sau indirect autobiografică, n-avea niciun sens. Așa am început „Romanul adolescentului miop”.

...Și tot de acolo: „începuseră crizele de melancolie [...] Mult timp, condiția singurătății mele mă apăruse ca o platoșă lăuntrică împotriva tuturor eșecurilor și umiliințelor. Și, dintr-o dată, singurătatea care mi se părea predestinată mă apăra ca o lespede de mormânt. Aș fi încercat orice ca s-o sparg...”

(Mircea Eliade, Romanul adolescentului miop)

Pornind de la textul dat, răspundeți următoarelor cerințe:

- A. Menționați, conform teoriei lui C. G. Jung, tipul temperamental al lui Eliade. Precizați, din text, două idei/afirmații prin care să justificați răspunsul dat. **6 puncte**
- B. Considerați că Eliade era o persoană puternică? Precizați, prin apel la text, un motiv prin care să susțineți răspunsul dat. **4 puncte**
- C. Textul precizează că personalitatea lui Eliade era o sumă de contrarii în armonie. Menționați două motive care susțin acest fapt. **6 puncte**
- D. Prezentați, în aproximativ jumătate de pagină, caracterul lui Mircea Eliade, conform teoriei lui G. W. Allport, evidențind o trăsătură cardinală și două trăsături principale ale caracterului acestuia. **10 puncte**
- E. Formulați un argument prin care să respingeți afirmația potrivit căreia *trăsăturile temperamentale pot fi considerate bune sau rele, de dorit sau indezirabile*. **4 puncte**